

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Eneste Behandling af Forslag til Beslutning af Folketinget [om Ophævelse af Cirkulæret af 19. Marts 1946 om Standsning af offentlige Arbejder].

(Forslaget findes i Tillæg A. Sp. 2959).

Forslaget til Beslutning sættes til Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Bundvad): Paa Forslagsstillernes Vegne skal jeg tillade mig for det høje Folketing at forelægge Forslag til Beslutning af Folketinget gaaende ud paa at rette en Opfordring til Arbejds- og Socialministeren om at ophæve Cirkulæret af 19. Marts 1946 om Standsning af offentlige Arbejder. Efter „Statistiske Efterretninger“ fandtes ved Udgangen af December 1946 i alt 120 000 afkontrollerede arbejdsløse, og dermed er Stormvarslet hejst, og Tiden synes for os inde til, at alle ansvarlige besinder sig paa at gaa ind for Udnyttelse af den Lovgivning, Rigsdagen har vedtaget med Henblik paa Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Folketinget har tidligere, i Marts 1946, behandlet Sagen. Jeg tillader mig derfor som Baggrund for senere Bemærkninger et kort Resumé.

Som bekendt har vi Loven om Iværksættelse af offentlige Arbejder og Beskæftigelse af arbejdsløse, der i sin Formaaalsparagraf bl. a. siger, at det paahviler Arbejds- og Socialministeren nøje at følge Beskæftigelsessituationen i Landet og under Hensyn til denne at træffe Bestemmelse om, hvorvidt og hvornaar et Arbejde, der med Bekæmpelse af Arbejdsløshed som sit væsentlige Formaal kræves iværksat af Staten eller med Statstilskud, skal bringes til Udførelse. Det ligger herefter helt klart, at Rigsdagen har udstyret Arbejds- og Socialministeren med et Vaaben mod Arbejdsløsheden, og Vaabenet er givet Ministeren i Forventning om, at det vil blive taget i Brug, naar Tiden er inde dertil. Det sidste Spørgsmaal om, hvornaar Tiden er inde til at bringe Loven i Anvendelse, beror paa et Skøn hos Ministeren eller Regeringen, og det er om dette Skøn, Uenigheden opstaar. Som bekendt standsede Regeringen de offentlige Arbejder ved Cirkulære af 19. Marts 1946. Vi fandt denne Standsning baade utidig, naar Hensyn tages til Arbejdsløshedens Størrelse paa det paagældende Tidspunkt, og uheldig i sin Form, fordi Standsningen kom bag paa Kommunerne og hindrede dem i at foretage en passende Afvik-

ling af de igangværende Arbejder, og vi reagerede ved at stille Forslag om Mistillidsvotum. Imidlertid sluttede et Flertal op bag Regeringen og godkendte den omtalte Standsning, dog under bestemte Forudsætninger. Disse Forudsætninger er ikke formet i en enkelt Udtalelse, men det fremgik af saavel den højtærede Arbejds- og Socialministers som af de ærede Medlemmer Hr. Jørgen Jørgensens og Hr. Christmas Møllers Udtalelser ved den paagældende Lejlighed, at Forudsætningen var, at der i rimeligt Omfang blev givet Dispensationer fra Standsningen, og det maatte forstaaes af Udtalelserne, at Dispensationerne maatte gives i det Omfang, hvori der fandtes fornøden Arbejdskraft ledig, og saaledes at Kommunerne kunde faa paatrængende Arbejde færdiggjort, eller for at sige det med den vedtagne Dagsordens Ord: Dispensationer, som tekniske og beskæftigelsesmæssige Hensyn gør ønskelige.

Saa meget om Udviklingen. Det siger sig selv, at alle, der anser Loven om Beskæftigelsesforanstaltninger for at være et Udtryk for Rigsdagens oprigtige Ønske om at yde en Indsats mod Arbejdsløsheden og dennes sociale Virkninger, har fulgt Udviklingen med største Opmærksomhed og Interesse, og det kan nu siges, at de Forventninger, man trods alt maatte nære efter den nu citerede Udtalelse, ikke er blevet opfyldt. Tænk paa det Forhold, som de fleste Folketingsmænd kender fra deres egen Valgkreds, og hvorom de sikkert har hørt mange Beklagelser, at der endnu 10 Maaneder efter Cirkulærets Udstedelse og Løfterne om Dispensation rundt omkring i Kommunerne ligger paabegyndte, men ikke færdiggjorte Arbejder. Tænk paa det urimelige i, at Kommunerne hindres i at paabegynde særdeles nyttige og som Foranstaltninger med offentlig Støtte godkendte Arbejder. Tag Hensyn til, at der trods en ringe Arbejdsløshed sidste Sommer dog fandtes en Del arbejdsløse, som ikke kunde finde Beskæftigelse. Husk ogsaa, at der paa Trods af den lave Arbejdsløshed sidste Sommer dog lokalt i visse Byer fandtes en efter Forholdene endog meget betydelig Arbejdsløshed. Og naar man endelig erindrer sig den efterhaanden store Arbejdsløshed, har man Lov til at give Udtryk for stor Forbavselse over, at den højtærede Arbejds- og Socialminister ikke for længst har givet Arbejdet fri, saaledes at de arbejdsløshedsbekæmpende Faktorer i Kommuner og hos private og Selskaber har kunnet komme til Udfoldelse. Uge efter Uge har vi ventet paa, at Forandring skulde ske, men den kom ikke. Vi